

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2021. október 21.

KATONAI ALAPISMERETEK

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

Fontos tudnivalók

Az értékelésnél alapelv, hogy a javítási-értékelési útmutatóban megadott válaszelemeket kell jó válaszként elfogadni. A pontozás az útmutatóban megadottak szerint történik, csak az ott szereplő pontszámok adhatók, ezek a pontszámok tovább nem bonthatók. A megoldásokért az előírt maximális pontot meghaladó „jutalompont” nem adható. Hibás vagy hiányzó válaszelemek miatt pontot levonni nem szabad!

A dolgozat javításakor részpontok adhatók azoknál a feladatoknál, amelyeknél az útmutató ezt jelzi.

Ha a vizsgázó a feleletválasztásos kérdéseknél a lehetséges helyes válaszok mellett helytelen válaszokat is megad, akkor helytelen válaszonként 1 pont levonandó. Egyik feladatra sem adható negatív pontszám.

Amennyiben az adott feladatnál a megoldás egy definíció, abban az esetben csak a konkrét, az útmutatóban megjelölt fogalomért adható pont.

A programba csak egész pontszám írható be, ezért amennyiben az osztás végeredményeként törtszám jelenik meg összesített vizsgapontként a feladatsor hátoldalán (elért pontszám), azt a matematika szabályai szerint egész számra kell kerekíteni és a programba beírt pontként rögzíteni.

I. FELADATSOR**Hadijogi alapismeretek**

1. Nevezzen meg egyet azok közül, akik az egészségügyi személyzet tagjai közé tartoznak és emiatt nem támadhatók!

3

- A. az összeütközésben részt vevő felek katonai vagy polgári egészségügyi személyzete, valamint a polgári védelmi szervezetek egészségügyi személyzete;
- B. a Vöröskereszt (Vörös Félhold, Vörös Oroszlán és Nap) nemzeti tagságainak, és más nemzeti önkéntes segélyegyleteknek az összeütközésben részt vevő felek által elismert egészségügyi személyzete;
- C. az egészségügyi alakulatok, továbbá az egészségügyi szállítóeszközök egészségügyi személyzete.

A jó válaszra 3 pontot adható, nem szükséges a szó szerinti válaszok leírása, elfogadható a tartalmában megfelelő válasz is. Részpontoszám nem adható.

Egészségügyi ismeretek

2. Írja le, hogy melyik fektetési mód leírását olvassa!

2

Minden olyan esetben alkalmazzuk, amikor a sérültnél a stabil oldalfekvő helyzet végrehajtása tilos, ilyen eset lehet például az orrcsont-törés, vagy az arckoponya törés, mivel éppen erre támaszkodna az oldalfekvésben.

hason fektetés, alátámasztott homlokkal és mellkassal (2 pont)

3. A pontozott vonalakra írva egészítse ki a táblázat hiányzó adatait!

4

ROLE I (1 pont)	Az első orvosi segílyt ezen az ellátási szakaszon kapják meg a sérült katonák.
ROLE III	A sérültek ellátása a hadsereg által hadikórházzá átalakított civil kórházban történik.
ROLE II	Az első tábori kórházban (2 pont) a sérültek részére az első szakorvosi ellátás keretében sebészeti, belgyógyászati és fogászati ellátást biztosítanak.
ROLE IV	A gyógykezelés a hazai területen (1 pont) található kórházban.

A modern háborúk jellemzői, különleges egységek

4. Válassza ki (aláhúzással), hogy melyik ország haderejéhez tartozik a GSG-9 Határőr-csoport! 3

1. Németország (3 pont)
2. Franciaország
3. Amerikai Egyesült Államok
4. Egyesült Királyság

A szerződéses katonák élete a Magyar Honvédségben

5. Írja be az alábbi szöveg hiányzó kifejezéseit! 6

Azonos beosztás esetén a rangidős a **magasabb rendfokozatú (2 pont)** katona, amennyiben a rendfokozatok is megegyeznek, akkor az a **rangidős (2 pont)**, aki **régebben viseli (2 pont)** az adott rendfokozatot.

Magyarország biztonságpolitikai környezete

6. Írja be a táblázatba, hogy az adott állítás igaz (I) vagy hamis (H)! 5

Állítás	Fogalom
I (1 pont)	A washingtoni szerződés 5. cikke kollektív védelmi garanciát nyújt a NATO tagállamainak.
I (1 pont)	Az ENSZ a nemzetközi béke és biztonság kérdéseiben a legszélesebb körű jogosítvánnyal rendelkező nemzetközi szervezet.
H (1 pont)	A NATO-n belüli közös határozathozatal konszenzuson alapul, ami azt jelenti, hogy tagállamok nem veszik figyelembe egymás érdekeit.
I (1 pont)	Az ENSZ 1948 óta folyó békefenntartó tevékenységében résztvevő katonákat a sapkájuk színe alapján „kéksapkásoknak” is nevezik.
I (1 pont)	A terrorizmus fegyvertelen, civil emberek vagy vagyontárgyaik ellen politikai szándékból elkövetett, válogatás nélküli erőszak.

7. Egészítse ki az alábbi mondatot! 2

Bár a NATO kollektív védelmi funkciója továbbra is megmaradt, az 1990-es évek első felétől kiegészült a **válságkezeléssel (1 pont)**, az 1990-es évek végétől a stabilitás és a biztonság kiterjesztésével, az USA ellen 2001. szeptember 11-én elkövetett támadás után pedig a **terrorizmus (1 pont)** elleni küzdelemmel.

8. Írja be a táblázatba a megfelelő betűt!

2

A (1 pont)	A biztonság nem katonai területeinek azokat nevezzük,
B (1 pont)	A biztonság katonai területei azok,
amelyeken a kihívások kezelése elsősorban nem a fegyveres erők feladata.	A
amelyeken döntően a fegyveres erőkre hárul a kockázatok és fenyegetések felszámolása.	B

A honvédelem rendszere, honvédelmi kötelezettségek**9. Húzza alá a helyes megfogalmazást!**

3

- Az önkéntes műveleti tartalékos szolgálat felső korhatára nem egyezik meg a hivatásos szolgálat felső korhatárával.
- **Szerződéses szolgálati viszony csak olyan személlyel létesíthető, aki a beosztásától függően legalább 5 vagy 3 évre vállalja a szolgálatot (3 pont)**
- Az önkéntes védelmi tartalékos szolgálat a legalább 25 évet betöltött személlyel létesíthető.

10. Soroljon fel a Honvédelmi Tanács tagjai közül kettőt!

2

- 1) a miniszterelnök;
- 2) a miniszterek;
- 3) a frakcióvezetők,
- 4) az Országgyűlés elnöke;
- 5) a Magyar Honvédség Parancsnoka (Honvédelmi Minisztérium Honvéd Vezérkar főnöke is elfogadható), tanácskozási joggal.

Csak hibátlan válasz esetén adható meg válaszonként az 1 pont, maximum 2 pont adható!

11. Soroljon fel a Magyar Honvédség feladatai közül hármat!

3

1. a Magyarország függetlenségének, területének, légterének, lakosságának és anyagi javainak külső támadással szembeni fegyveres védelme;
2. a szövetségi és nemzetközi szerződésből eredő katonai kötelezettségek, békefenntartó és humanitárius feladatok teljesítése;
3. közreműködés a nemzetközi terrorizmus elleni harc katonai feladatainak ellátásában;

4. a honvédelem szempontjából fokozott védelmet igénylő létesítmények őrzése és védelme;
5. közreműködés az Alaptörvény szerinti fegyveresen vagy felfegyverkezve elkövetett erőszakos cselekmények elhárításában.
6. talált robbanótestek mentesítése, illetőleg egyéb tűzszerészeti feladatok térítés ellenében való végrehajtása;
7. hozzájárulás a katasztrófavédelmi feladatok megoldásához;
8. részvétel az állami protokolláris feladatokban.
- Nem szükséges a szó szerint válasz, minden jó válaszra 1-1 pont, maximum 3 pont adható!*

Térkép- és tereptani alapismeretek

12. A saját szavaival fejezze be az alábbi mondatot!

3

A szárazföldi csapatok mozgását a felszíni vizek jelentősen befolyásolhatják, ...

amennyiben nincsenek átkelőhelyek nagyban akadályozhatják és késleltethetik a csapatok mozgását, azonban a helyzettől függően az egyedüli közlekedési útvonalat is jelenthetik az adott területen. (3 pont)

Nem szükséges a szó szerint válasz, részpontoszám is adható!

13. Jelölje meg a táblázatban azt a meghatározást, amelyik az MGRS azonosító rendszerre vonatkozik!

2

	Az adott pozíció első adatpárja maga az UMM szegmens.
	A földrajzi fokhálózat 60-nal osztható értékű vonalaira épül.
	A 15x45 fokos szegmens 225 alszegmensre osztható.
X (2 pont)	A harmadik adatpár az adott pont vetületi koordinátájának részértékei.

14. Írja le a kipontozott vonalra, hogy melyik álláspont meghatározási módszer leírását olvassa!

3

Ha álláspontunk olyan tereptárgyon, vagy annak közvetlen közelében fekszik, amelyet a térkép egyezményes jellel ábrázol (pl. híd, útkereszteződés, hegycsúcs stb.), akkor az álláspontunkat ábrázoló jelkulcsi jel azonosításával az álláspont térképi helyét is megkapjuk.

álláspont meghatározása azonosítással (3 pont)

Általános katonai ismeretek

15. Írja le a kipontozott vonalra, hogy miről szól az alábbi szöveg!

2

Célja területek, létesítmények, épületek átvizsgálása, melyet általában a feladathoz szükséges speciális technikai eszközökkel felszerelt fegyveres katonák végeznek.

Kutatás (2 pont)

16. Írja be a kipontozott helyekre a hiányzó szavakat!

3

A **mozgás (1 pont)** az egyik legfeltűnőbb áruló jel, és különösen a gyors, hirtelen **mozdulatok (1 pont)** vonják magukra a figyelmet. Mindig lassan és megfontoltan kell mozogni, közben kihasználva a domborzat, a növényzet, az árnyék álcázó hatását, a **környezetnek (1 pont)** megfelelő mozgásmódot választva.

17. Írja be a táblázatba a hiányzó adatokat!

4

MEGNEVEZÉS	ADATOK
A JAS-39 Gripen repülőgép maximális sebessége:	1,8 Mach (1 pont)
A 93M NF védő kézigránát késleltetési ideje:	3,2-4,2 sec (1 pont)
A 96M NF támadó kézigránát robbanóanyag típusa:	hexogén (1 pont)
A 96M P9RC pisztoly gyakorlati tűzgyorsasága:	50 lövés/perc (1 pont)

18. Írja be a kipontozott helyre a táblázatból a megfelelő számot!

1

Katonai szempontból békeműveleteknek nevezzük azokat a tevékenységeket, ahol a béke, a biztonság, az emberi jogok tiszteletben tartása, a függetlenség megőrzése érdekében hozott politikai döntések megvalósítása érdekében.....

fegyvertelen rendőri erőket alkalmaznak	1
polgári tanácsadókat alkalmaznak	2
katonai erőket és eszközöket alkalmaznak	3 (1 pont)
tárgyalnak a szembennálló felekkel	4

A Magyar Honvédség felépítése, katonai szervezetek**19. Írja be a táblázatba, hogy az adott állítás igaz (I) vagy hamis (H)!****3**

Állítás	Fogalom
I (1 pont)	A vegyivédelmi alakulatok legfontosabb feladata az élőerő riasztása, a túlélést biztosító eljárások kidolgozása és végrehajtása.
H (1 pont)	Az ellátó kötelékek alapvető feladata a sérült haditechnikai eszközök nagyjavítása.
H (1 pont)	A szakaszok rendszerint 3-4, esetenként 5 rajból is állhatnak, létszámuk a feladattól függően 130-150 fő is lehet.

20. Párosítsa össze az összeillő félmondatokat a táblázatban!**4**

1. A szállító kötelékek biztosítják, hogy a hadianyag eljusson a katonákhoz,
2. A harcokszózó kötelékek a rendelkezésre álló eszközeikkel pusztítják az ellenséget,
3. Az atomfegyverek jelentős pusztítást képesek okozni a csapatoknak,
4. A sikeres harctevékenységhez szükség van a terep pontos felderítésére,

A) a vegyivédelmi alakulatok feladata, hogy felderítsék a sugárzó zónákat.

B) ezért a harci erőkhöz soroljuk őket.

C) többek között ezt a célt szolgálják a pontos katonai térképek.

D) ezért ezek a kötelékek nem a harci erőkhöz tartoznak.

Első félmondat száma	Második félmondat betűjele
1	D (1 pont)
2	B (1 pont)
3	A (1 pont)
4	C (1 pont)

II. FELADATSOR

A hosszú és a rövid szöveges feladatok értékelésének javasolt menete

1. Tanulmányozza át a feladatok javítási-értékelési útmutatóit!
2. Tekintse át az értékelési szempontsor mintamegoldásait!
4. Legalább kétszer olvassa el a tanuló dolgozatát!
5. A javítókulcs elemei alapján állapítsa meg az egyes szempontok szerint elért pontszámot!
6. Feladatonként állapítsa meg az összpontszámot, és a feladatok után lévő pontozási táblázatokban megadott osztószám segítségével számítsa át vizsgaponttá! **Az így kapott vizsgapontokat ne kerekítse feladatonként!**
7. Adja össze a két hosszán és a két röviden kifejtendő szöveges feladatban elért vizsgapontszámokat! Amennyiben a kapott összpontszám törtszám, akkor a matematika szabályai szerint egész számra kell kerekíteni.

A tájékoztató feladatok értékelésének javasolt menete

A két tájékoztató feladatnál csak a hibátlan válaszok esetén adható meg az ott feltüntetett pontszám.

A táblázatok a feladatok pontozásához a feladatlapban, az egyes feladatok után találhatóak és töltendő ki.

A feladatok értékelése

A szöveges feladatok értékelése a javítási-értékelési útmutató második részében található **útmutató segítségével** történik, amely tartalmazza a konkrét értékelési szempontokat, valamint a hozzájuk tartozó tartalmakat.

I. RÉSZ

Általános értékelési szempontok

A feladatok **értékelésében** a következő szempontok a meghatározóak:

1. feladatmegértés
2. a megadott témakörök, szempontok és források figyelembevétele
3. a szaknyelv alkalmazása
4. megszerkesztettség, nyelvhelyesség

1. A feladatmegértés pontozása

A feladatmegértésnél a következő szempontokat kell figyelembe venni:

- A feladat azonosítása: a diák a megadott problémáról, témáról ír-e?
- A témataratás, a lényeg kiemelése: lényegre törően koncentrál-e a feladatban felvetett problémára?
  - **A hosszú kifejtendő szöveges feladatok**

Pontszám	Értékelési szempont
6–9	Akkor adható: ➤ ha a vizsgázó a problémát teljes körűen megérti és helyesen is értelmezi, a kifejtés logikus és lényegre törő; ➤ a téma kifejtése a megadott témaköröket tekintve arányos.
3–5	Akkor adható: ➤ ha a vizsgázó a problémát teljes körűen megérti, és helyesen is értelmezi, de a kifejtés aránytalan vagy nem lényegre törő.
1–2	Akkor adható: ➤ ha a vizsgázó a problémát csak részben érti meg és dolgozza ki; ➤ a kidolgozás során nem tesz lényegi megállapításokat.
0	Akkor adható: ➤ ha nem érti meg, vagy teljes mértékben félreérti a feladatot; ➤ megállapításai nem a probléma értelmezésére irányulnak.

- **A rövid kifejtendő szöveges feladatok**

Pontszám	Értékelési szempont
6–8	Akkor adható: ➤ ha a vizsgázó a problémát teljes körűen megérti és helyesen is értelmezi, a kifejtés logikus és lényegre törő; ➤ a kidolgozás során felismeri a feladat és a megadott szöveges források, kép közötti lényegi összefüggéseket, és azokból megfelelő következtetéseket, megállapításokat fogalmaz meg; ➤ a téma kifejtése a megadott terjedelmet tekintve arányos.
3–5	Akkor adható: ➤ ha a vizsgázó a problémát teljes körűen megérti, és helyesen is értelmezi, de a kifejtés a megadott terjedelmet tekintve aránytalan vagy nem lényegre törő.

1–2	Akkor adható: ➤ ha a vizsgázó a feladatot csak részben érti meg, dolgozata nem tartalmaz összefüggő mondatokat, csak a feladathoz kapcsolható néhány kifejezést.
0	Akkor adható: ➤ ha nem érti meg, vagy teljes mértékben félreérti a feladatot; ebből következően a dolgozatban leírtak nem kapcsolódnak a feladathoz.

2. A megadott témakörök, szempontok és források figyelembevételének pontozása

A következő szempontokat kell figyelembe venni:

- A dolgozatban szerepelnek-e a megadott témakörök?
- A vizsgázó megértette-e a szempontok jelentését, képes volt-e összefüggéseket találni a feladat és a szempontok között?
- A diák figyelembe vette-e a kidolgozás során a megadott szempontokat, az azokban lévő adatok, tények szerepelnek-e a dolgozatban?
- A diák tudta-e értelmezni a megadott forrásokat, képes volt-e megtalálni a feladatban megfogalmazott összefüggéseket és kapcsolódási pontokat a kidolgozás során?
- Megállapításai és következtetései mennyire összetettek, megfelelnek-e a témának?

• A hosszú kifejtendő szöveges feladatok

Pontszám	Értékelési szempont
14–18	Akkor adható: ➤ ha a feladat tartalmazza az összes megadott témakört, valamint a kidolgozás során figyelembe vette az összes megadott szempontot; ➤ ha a témakörök és szempontok felhasználásával lényeges következtetéseket, megállapításokat fogalmaz meg;
9–13	Akkor adható: ➤ ha a feladat tartalmazza az összes megadott témakört, de a kifejtés során nem mindegyik témakör és szempont értelmezése megfelelő. Az egyes témakörök kifejtése aránytalan, vagy hiányos.
4–8	Akkor adható: ➤ ha a feladat nem tartalmazza az összes megadott témakört, valamint a dolgozatban nem található utalás mindegyik megadott szempontra.
1–3	Akkor adható: ➤ amennyiben a feladatban legalább egy témakör szerepel, valamint legalább egy szempont tartalmára található utalás a dolgozatban.
0	Akkor adható: ➤ amennyiben a dolgozatban nem található meg egyik szempont sem.

- **A rövid kifejtendő szöveges feladatok**

Pontszám	Értékelési szempont
11–16	Akkor adható: ➤ ha a vizsgázó a megadott forrásokot felismeri és megérti, azokat helyesen értelmezi, a feladat és a források közti logikai kapcsolatot lényegre törően fogalmazza meg.
5–10	Akkor adható: ➤ ha a vizsgázó a megadott forrásokot felismeri és megérti, azokat helyesen értelmezi, azonban a feladat és a források közti logikai kapcsolatot nem tudja röviden és lényegre törően megfogalmazni.
1–4	Akkor adható: ➤ ha a vizsgázó a megadott forrásokot csak részben ismeri fel és érti meg, a feladat és a források közti logikai kapcsolatot nem ismeri fel.
0	Akkor adható: ➤ ha a vizsgázó a forrásokat nem ismeri fel és nem érti meg, a feladat és a források közti kapcsolatot sem ismeri fel.

3.A szaknyelv alkalmazása

A szaknyelv alkalmazásánál a következő szempontokat kell figyelembe venni:

- A feladat eredményes megírásához szükséges szakszavak és a katonai terminológia helyes használata.

- **A hosszú kifejtendő szöveges feladatok**

Pontszám	Értékelési szempont
8–12	Akkor adható: ➤ ha a vizsgázó a javítási útmutatóban felsorolt szakszavakat szerepelteti a feladatban, ➤ a feladatban szereplő szakszavakat a jelentésüknek megfelelően és a megfelelő szövegkörnyezetben alkalmazza.
3–7	Akkor adható: ➤ ha a vizsgázó a javítási útmutatóban felsorolt szakszavaknak csak egy részét szerepelteti a feladatban, ➤ a feladatban szereplő szakszavakat nem minden esetben a jelentésüknek megfelelően alkalmazza.

1–2	Akkor adható: ➤ ha a vizsgázó a javítási útmutatóban felsorolt szakszavak közül legalább egyet szerepeltet a feladatban.
0	Akkor adható: ➤ ha a vizsgázó a javítási útmutatóban felsorolt szakszavak közül egyet sem szerepeltet a feladatban.

• **A rövid kifejtendő szöveges feladatok**

Pontszám	Értékelési szempont
8–12	Akkor adható: ➤ ha a vizsgázó a javítási útmutatóban felsorolt szakszavakat szerepelteti a feladatban, ➤ a feladatban szereplő szakszavakat a jelentésüknek megfelelően és a megfelelő szövegkörnyezetben alkalmazza.
3–7	Akkor adható: ➤ ha a vizsgázó a javítási útmutatóban felsorolt szakszavaknak csak egy részét szerepelteti a feladatban, ➤ a feladatban szereplő szakszavakat nem minden esetben a jelentésüknek megfelelően alkalmazza.
1–2	Akkor adható: ➤ ha a vizsgázó a javítási útmutatóban felsorolt szakszavak közül legalább egyet szerepeltet a feladatban.
0	Akkor adható: ➤ ha a vizsgázó a javítási útmutatóban felsorolt szakszavak közül egyet sem szerepeltet a feladatban.

4. Megszerkesztettség, nyelvhelyesség

A megszerkesztettség, nyelvhelyesség vizsgálatánál a következő szempontokat kell figyelembe venni:

- A szöveg tartalmaz-e bevezetést, tárgyalást és befejezést, továbbá ezek terjedelme arányos-e?
- A szöveg értelmes mondatokból áll-e?
- A szöveg terjedelme megfelel-e a meghatározottaknak?
- Tartalmaz-e a szöveg az alábbiakban felsorolt durva helyesírási hibákat?
  - az összeolvadás, a hasonulás és a kiejtés hibás írásmódja;
  - kis- és nagy kezdőbetű tévesztése (pl. Európai Unió, európai, Magyar Honvédség);
  - igekötős igék hibás egybe-, illetve különírása;
  - tagadószó egybeírása;
  - a ly–j tévesztése;
  - elválasztási hibák;

• **A hosszú kifejtendő szöveges feladatok**

Pontszám	Értékelési szempont
6	Akkor adható: <ul style="list-style-type: none"> ➤ ha a fogalmazás értelmes mondatokból áll, a szöveg szerkesztett (tartalmaz bevezetést, tárgyalást és befejezést), felépítése logikus, arányosan igazodik a tartalmi kifejtéshez, megállapításai árnyaltak és nem tartalmaznak nyelvtani vagy helyesírási hibát, ➤ a fogalmazás terjedelme eléri a meghatározott sorszámot (35–40 sor).
3–5	Akkor adható: <ul style="list-style-type: none"> ➤ ha a szöveg értelmes mondatokból áll, de a szerkesztése aránytalan, vagy néhány megállapítása leegyszerűsített, egysíkú, kisebb nyelvhelyességi hibákat tartalmaz, ➤ terjedelme kevesebb az előírtnál.
1–2	Akkor adható: <ul style="list-style-type: none"> ➤ ha a szöveg értelmes mondatokból áll, de a szöveg szerkesztése aránytalan vagy hiányos (a bevezetés, tárgyalás, befejezés közül valamelyik hiányzik), és terjedelme kevesebb az előírtnál, ➤ a szöveg megállapításai leegyszerűsítettek és durva helyesírási hibákat tartalmaznak.
0	Akkor adható: <ul style="list-style-type: none"> ➤ ha a szöveg nem értelmes és nem összefüggő mondatokból vagy csak szavakból áll.

• **A rövid kifejtendő szöveges feladatok esetén**

Pontszám	Értékelési szempont
4	Akkor adható: <ul style="list-style-type: none"> ➤ ha a fogalmazás értelmes mondatokból álló szerkesztett szöveg, amelyben nincsenek durva helyesírási hibák, ➤ terjedelme eléri a meghatározott sorszámot (9–10 sor).
1–3	Akkor adható: <ul style="list-style-type: none"> ➤ ha a fogalmazás értelmes mondatokból álló szerkesztett szöveg, de több nyelvhelyességi és több durva helyesírási hiba van benne, ➤ terjedelme kevesebb az előírtnál.
0	Akkor adható: <ul style="list-style-type: none"> ➤ ha a szöveg nem értelmes és nem összefüggő mondatokból vagy csak szavakból áll.

A szöveges feladatok terjedelme

Fontos követelmény, hogy a vizsgázó a gondolatait az előre meghatározott terjedelem keretei között fejtse ki. A hosszan kifejtendő szöveges feladatok esetén ez a terjedelem kb. 170–180 szó, a röviden kifejtendő szöveges feladatok esetén kb. 60–70 szó. Indokolt esetben a kipontozott helyen megkezdett gondolat a lap üres helyein befejezhető, ami a feladatoknál +10%-ot jelenthet.

II. RÉSZ**A feladatok megoldásai****HOSSZÚ KIFEJTENDŐ SZÖVEGES FELADATOK**

1. Hasonlítsa össze a NATO és az Európai Unió bővítési folyamatát és nevezzen meg két olyan történelmi eseményt, amely mindkét folyamatra hatással volt!

Műveletek, tartalmak		Pont
Feladatmegértés	A vizsgázó megérti, hogy a második világháború és a Szovjetunió felbomlása közös pontok a két szervezet bővítési folyamatában.	0–9
Az információként megadott szempontok figyelembevétele	<p>A második világháború végén és azt követően a Szovjetunió a nyugati világgal ellenséges kommunista rendszereket segített hatalomra a közép- és kelet-európai országokban, amelyek 1990-ig a Szovjetunió érdekszférájához tartoztak. A további orosz terjeszkedés ellen tíz nyugat-európai ország, továbbá Kanada és az Egyesült Államok 1949. április 4-én Washingtonban megalakította az Észak-atlanti Szerződés Szervezetét.</p> <p>Az intézményesített Európa létrehozására csak a második világháború tanulságai teremtették meg a reális alapot. A világháború után az Európa nyugati feléhez tartozó országok felismerték, hogy az európai kontinens csak akkor lehet versenyképes, ha a két világháborút kirobbantó nemzetállami ellentéteket megszüntetik. Ezt szem előtt tartva az 1950-es évek elején elindult egy integrációs folyamat, amelynek az volt a célja, hogy tartós stabilitást és jólétet biztosítsanak a kontinensnek.</p> <p>A NATO bővítési folyamata: 1949. Amerikai Egyesült Államok, Belgium, Dánia, Franciaország, Hollandia, Izland, Kanada, Luxemburg, Nagy-Britannia, Norvégia, Olaszország, Portugália. Később csatlakozott országok: 1952. Törökország és Görögország, 1955. Német Szövetségi Köztársaság, 1982. Spanyolország, 1999. Csehország, Lengyelország, Magyarország, 2004. Bulgária, Észtország, Lettország, Litvánia, Románia, Szlovákia, Szlovénia, 2009. Albánia, Horvátország, 2017. Montenegró, 2020. Észak-Macedónia</p>	0–18

Az információként megadott szempontok figyelembevétele	<p>Az Európai Unió bővítési folyamata: 1957. Németország, Franciaország, Olaszország, Hollandia, Belgium, Luxemburg, 1973. Nagy-Britannia, Dánia, Írország 1981. Görögország, 1986. Portugália, Spanyolország 1995. Ausztria, Finnország, Svédország, 2004. Magyarország, Csehország, Szlovákia, Szlovénia, Ciprus, Észtország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Málta, 2007. Bulgária, Románia</p> <p>A vizsgázó utal arra, hogy a Szovjetunió illetve a Varsói Szerződés felbomlása milyen hatással volt a két szervezet működésére és jövőjére. A fogalmazás végén néhány szóban említést tesz napjaink fontosabb kihívásairól, a NATO és az Európai Unió alkalmazkodásáról az új kihívásokhoz.</p>	0–18
A szaknyelv alkalmazása	A vizsgázó helyesen alkalmazza a feladathoz kapcsolódó, az előzőekben felsorolt szakszavakat.	0–12
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	A fogalmazás tartalmaz bevezetést, tárgyalást és befejezést, a megfelelően szerkesztett szöveg a tartalom logikus kifejtését szolgálja. A szöveg világos és egyértelmű mondatokból áll, nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi hibát.	0–6

2. Mutassa be a légvédelmi erők (csapatok) szerepét a modern hadviselésben!

Műveletek, tartalmak		Pont
Feladatmegértés	A vizsgázó megérti, hogy a légvédelmi csapatok (erők) által megvalósított légvédelem a korszerű harc szerves része, amely a légi fenyegetést jelentő légi hadviselési eszközök, pl. repülőgépek katonai alkalmazása ellen irányul.	0–9
Az információként megadott szempontok figyelembevétele	<p>A vizsgázó ismerteti a légvédelem létrejöttének okát, a repülőeszközök (hőlégballonok, repülőgépek) katonai alkalmazásának megjelenésére adott válaszlépésként.</p> <p>A továbbiakban ismerteti a légvédelmi erők feladatait egyfajta koherens rendben, például:</p> <p>A légvédelmi erők alapvető feladatai azonban az elmúlt időszakban sem változtak: feladatuk a szárazföldi kötelekek, objektumok (közlekedési-, ipari-, politikai központok) oltalmazása (megóvása) a szembenálló fél légi támadó eszközeitől.</p> <p>A vizsgázó kifejti, integrálva a feladat 3. információs pontjában szereplő ismereteket, hogy a légvédelmi erők által folytatott (védelmi légi szembenállási, légvédelmi) műveletek célja az ellenség (szembenálló fél) légierőjének pusztítása, tevékenysége hatékonyságának csökkentése, ezzel a saját csapatok számára megfelelő cselekvési szabadság biztosítása, a levegőből történő fenyegetettségének minimalizálása.</p> <p>A maximális pontszámhoz a feleletnek tartalmaznia kell a 4. információs pontban szereplő légi főlényként megfogalmazott célt is.</p> <p>A vizsgázó megemlíti, hogy a légvédelmi erők (5. információs pont) feladatrendszerét a vadászrepülőekkel (harcászati repülőekkel), föld-levegő osztályú (légvédelmi) rakétákkal és légvédelmi tüzéséggel felszerelt csapatok hajtják végre, de szerves részét képezik a passzív rendszabályok is.</p> <p>A vizsgázó a dolgozat befejező részében összegzi a légvédelmi erők szerepét a modern hadviselésben, és kiemeli az alapvető feladatát: az ellenséges légierők (repülőerők) elleni oltalmazást (védelmet).</p>	0–18
A szaknyelv alkalmazása	A vizsgázó helyesen alkalmazza az előzőekben felsorolt szakszavakat.	0–12
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	A fogalmazás tartalmaz bevezetést, tárgyalást és befejezést, a megfelelően szerkesztett szöveg a tartalom logikus kifejtését szolgálja. A szöveg világos és egyértelmű mondatokból áll, nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi hibát.	0–6

RÖVID KIFEJTENDŐ SZÖVEGES FELADATOK**1. Mutassa be az ENSZ Biztonsági Tanács működését!**

Műveletek, tartalmak		Pont
Feladatmegértés	A vizsgázó megérti, hogy az ENSZ Biztonsági Tanácsa fontos szerepet tölt be a nemzetközi béke és biztonság megóvásában és kiemeli, hogy határozatait a tagállamoknak kötelező végrehajtania.	0–8
Az információként megadott szempontok figyelembevétele	A BT-nek öt állandó tagja (Kína, Franciaország, Nagy-Britannia, a Szovjetunió – 1992-től Oroszország – és az USA), és 10 nem állandó tagja van. Az állandó tagok a szervezet alapításától a Biztonsági Tanács tagjai, a nem állandó tagokat az ENSZ Közgyűlése választja kétéves periódusokra. Az ENSZ BT a nemzetközi biztonságot érintő legfontosabb kérdésekben az öt állandó BT-tag igenlő szavazatát magában foglaló kilenc szavazattal hozhat határozatot. Ha egy állandó tag nem ért egyet egy döntéssel, ellene szavazhat, és ez a döntés megvétózását jelenti. Mind az öt állandó tag élt már vétójoggal egy vagy több alkalommal. Ha egy állandó tag nem támogat egy határozatot, de elfogadását nem akarja vétójával megakadályozni, akkor tartózkodhat. A „nagyhatalmi egyetértés elve” és a BT-határozatok kötelező jellege teszi az ENSZ-et a nemzetközi biztonság legfontosabb szervezetévé.	0–16
A szaknyelv alkalmazása	A vizsgázó helyesen alkalmazza a feladathoz kapcsolódó szakszavakat.	0–12
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	A szöveg világos és egyértelmű mondatokból áll, ismereteit lényegre törően, logikusan felépítve írja le. A szöveg nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi hibát.	0–4

2. Jellemezze a BTR-80A gyalogsági harcjárművet!

Műveletek, tartalmak		Pont
Feladatmegértés	A vizsgázó megérti, hogy miért szükséges a lövészkatonák szállítása páncélozott harcjárművel.	0–8
Az információként megadott szempontok figyelembevétele	A BTR-80A gyalogsági harcjármű fő feladata a lövészkatonák szállítása. Páncélzata megvédi a lövészkatonákat az ellenség kézfegyvereinek tüzétől, saját fegyverzetével hatékony támogatást képes nyújtani a harcban. Fegyverzete a 30 mm-es 2A72 típusú géppuska, valamint a 7,62 mm-es PKT géppuska. A harcjármű súlya 13,6 t, kezelőszemélyzete 3 fő, 6 fő lövészkatonát képes szállítani, maximális sebessége 75 km/h.	0–16
A szaknyelv alkalmazása	A vizsgázó helyesen alkalmazza a feladathoz kapcsolódó, a fenti szövegben részletesen leírt szakszavakat.	0–12
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	A szöveg világos és egyértelmű mondatokból áll, ismereteit lényegre törően, logikusan felépítve írja le. A szöveg nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi hibát.	0–4

TÁJÉKOZÓDÁSI FELADATOK

1. Válassza ki a táblázatból azt az értéket, amely egy adott pont UTM koordinátáját szabályosan írja le!

	34AT 456789mE 5678901mN
	341T 456789mE 5678901mN
X (5 pont)	34T 456789mE 5678901mN
	34T 456789mW 5678901mN

2. Írja le, mire vonatkozik az alábbi fogalom!

A betűpár első tagja a sávot, a második az övet jelöli. Magyarország területe a PK jelű szegmensben található.

GEOREF azonosító

Csak abban az esetben adható meg az 5 pont, amennyiben a válasz hibátlan. Részpontoszám nem adható.